

REUZENTRADITIE NIEUWPOORT MET JAN TURPIJN II

Dienst Toerisme Nieuwpoort - Reuzengilde Nieuwpoort met reus Jan Turpijn II

Reuzentraditie in Nieuwpoort

De Nieuwpoortse reuzentraditie is een levende traditie die van generatie op generatie wordt doorgegeven. De negen reuzen Jan Turpijn, Goliath, Griete, Hendrik Geeraert, Karel Cogge, Jacqueline, Rosalinde, Puuptje en Crabbe, zijn diep verweven met de identiteit van Nieuwpoort en haar gemeenschap.

De Nieuwpoortse reuzen worden vooral tot leven gebracht tijdens ommegangen en festiviteiten. Het hoogtepunt is de organisatie van het **3-jaarlijkse Reuze Feest**. De stad wordt dan even getransformeerd tot een Reuzenstad met de organisatie van een festivalweekend met muziek en straattheater (Reuze Spelen, Reuze Toog, Reuze Animatie). Het hoogtepunt van dit feestweekend is de **Reuze Parade** waar onze eigen Jan Turpijn de hoofdrol speelt tijdens de apotheose op het Marktplein waar alle reuzen dansen.

Daarnaast zijn de Nieuwpoortse reuzen ook te gast in andere gemeenten en steden. Bij deze optochten worden de reuzen door de stad gedragen door **reuzendragers**, die met hun gezamenlijke inspanning de enorme constructies tot beweging brengen. Muziek, dans en **traditionele kledij** maken deze optredens extra sfeervol.

De reuzen

Sinds de 15e eeuw zijn er al reuzen in Nieuwpoort aanwezig. De traditie is door de tijd heen geëvolueerd, met nieuwe reuzenfiguren die werden toegevoegd en oude figuren die aangepast werden aan moderne technieken. **Jan Turpijn II**, gecreëerd in 1963, is met zijn 10,40m en zijn 750 kg de grootste gedragen reus van Europa en vereist 24 dragers om hem voort te bewegen. De kunst van het maken en dragen van reuzen leeft voort via mondelinge traditie en praktische ervaring. **Reuzendragers** leren de techniek van het dragen en balanceren van deze structuren in de **Reuzengilde**. Een actieve vereniging met een rijke geschiedenis. Het dragen van een reus als Jan Turpijn II vergt kracht, coördinatie en een ritmisch gevoel om de bewegingen vloeiend te laten verlopen. Daarnaast wordt er voor elke optocht zorgvuldig gerepeteerd om veiligheid en spektakel te garanderen.

Jan Turpijn was niemand minder dan de burgemeester in Nieuwpoort die in 1489 de vrouwen ging vragen met de afgematte mannen mee te strijden voor de vrijwaring van de stad. En zij vochten zo “cloeckelijck”, dat Fransen, Bruggelingen en Gentenaars mochten ophoepelen.

Reuzin **Jacqueline Puyt** vertelt het verhaal van de hekserij in Nieuwpoort in de 16e eeuw. Net als haar moeder, in 1603, werd Jacqueline in Nieuwpoort als heks verbrand in 1627.

Hendrik Geeraert werd geboren te Nieuwpoort op 15 juli 1863 en overleden te Brugge op 17 januari 1925. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd Hendrik Geeraert bij de Belgische soldaten achter de IJzer beroemd als de Nieuwpoortse schipper die in oktober 1914 de sluizen in Nieuwpoort opende en alzo het Duitse leger een halt toeriep.

Karel Lodewijk Cogge, geboren te Veurne op 31 januari 1855 en overleden op 15 juni 1922, was een opzichter van de Noordwatering van Veurne (NWV). Tijdens de Eerste wereldoorlog zette hij samen met Hendrik Geeraert de overlaat van de Noordvaart open bij vloed waardoor de Duitsers moesten terugtrekken.

Er is ook een reuzenfamilie in Nieuwpoort. **Goliath** is de verpersoonlijking van de heldenmoed die de bevolking betoonde tijdens het beleg van 1489. Op 5 september 1948 huwde hij met Griete. Hij weegt 80kg en is 4,5 meter groot. **Griete** is de vrouw van Goliath. Op 5 september 1948 huwde ze met Goliath. Ze weegt 79kg en is 4,5 meter hoog. Op 4 mei 1985 kregen ze samen een dochter, **Rosalinde**. Ze is 1,80 meter groot en weegt 35 kg. Ze wordt gedragen door 1 persoon.

Puuptje is geboren in 2000 als eerbetoon aan Julien Degroote, het enige nog actieve lid die in 1962 de geboorte van de nieuwe Jan Turpijn mogelijk maakte. Hij is 1,80m groot en weegt 35 kg. Hij wordt gedragen door 1 persoon.

Reuzentraditie

De Nieuwpoortse reuzentraditie is meer dan folklore—het is een levend symbool van gemeenschapszin en culturele trots. Jan Turpijn is aanwezig op heel wat evenementen, heeft een eigen bier, een plein en sinds 2025 ook een eigen lied. Dankzij evenementen zoals het Reuze Feest blijft deze erfgoedpraktijk springlevend en wordt ze doorgegeven aan nieuwe generaties.

**Deze registratie kwam mede tot stand dankzij Stad Nieuwpoort*

INZENDER

Reuzengilde Jan Turpijn
<http://www.jan-turpijn.be/>

LOCATIE

Nieuwpoort

PERIODE

van 5 juli 2025 tot 6 juli 2025
Om de twee jaar

THEMA

Feesten, rituelen en sociale gebruiken

TREFWOORD

#feest #stoet #ritueel #sociaal gebruik #ambacht
#techniek

PERSISTENTE URL

<http://ichdata.be/ARK:80717/99e7993e-2007-4632-b74f-f8cf8553e285>